

702

సర్వోన్నత న్యాయస్థాన నోట్‌దోకలు
[1998] 1 S.C.R.

ఆల్ ఇండియా రేడియో
వర్సెస్

శ్రీ సంతోష్ కుమార్ మరియు మరియు మరొకరు మొదలైనవారి
ఫిబ్రవరి 5, 1998

[ఎస్.బి.మజ్ముదూర్ మరియు ఎం.జగన్ నాథ రామ, న్యాయమూర్తులు]

కార్యక్రమ శాసనము:

పాఠశాలామక వాదాల చట్టము, 1947:

సెక్షన్ 2 (జి)-"పాఠశాల"-ఆల్ ఇండియా రేడియో మరియు దూరదర్శన-పేర్కొంది, వాణిజ్య యొక్క అర్థంలో "పాఠశాలలు"-వారు నోట్‌వహించే వాదాలు సార్వభౌమాధికార కార్యాలకు మాత్రమే పరిమితమని చాపలము-వారు రుసుములు వసూలు చేస్తూ వాణిజ్య కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్నారు.

బాంబాయి నీటి సరఫరా మరియు మురుగునీటి మండలి మొదలైనవారి వర్సెస్ ఎ రాజవ్ ప మరియు మరొకరు మొదలైనవారి [1978] 2 ఎస్ సీ సీ 213 మరియు జనరల్ మేనేజర్ టాలికాం వర్సెస్ ఎ. శ్రీనాథరామ మరియు ఇతరులు, [1997] 8 ఎస్ సీ సీ 767, పై ఆధారపడ్డారు.

సెక్షన్ 25-ఎఫ్-లైనా మన్/వర్క్ మన్/క్యాబువల్ వర్క్-ఆల్ ఇండియా రేడియో మరియు దూరదర్శన లో పనిచేస్తున్నారు-నోట్‌వహించడం/కరమబద్ధీకరించకపోవడం యొక్క-పేర్కొంది, ఎస్.25-ఎఫ్ ఉల్లంఘించడం-సే ఆర్డర్ ఖాళీ చేయబడింది-వాదాస్పద ఆదేశాల కోరింది కార్యక్రమాలకు అందుబాటులో ఉన్న అన్ని పర్యవేక్షణలతో తొలిగి నయమించబడాలి.

బాంబాయి టాలిఫోన్ క్యాంటీన్ ఎంపలాయీస్ అసోసియేషన్, పరభాదేవ్ టాలిఫోన్ ఎక్స్‌ఛేంజ్ వర్సెస్

యూనీయన్ ఆఫ్ ఇండీయా మరియు మరొకరు, [1997] 6 ఎస్ సీ సీ 723 మరియు సబ్-డీవీజనల్ ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోస్ట్ వర్కస్ తయ్యం జోసాఫ్ మరియు ఇతరులు , [1996] 8 ఎస్. సీ. సీ.489, పేర్కొంది, రద్దు చేయబడింది. జనరల్ మేనేజర్, టాలీకాం వీ.ఎ.శర్మనామ మరియు ఇతరులు, [1997] 8 ఎస్ సీ సీ 767.

సీలీ అప్పీల్ అధికార పరిధి: సీలీ అప్పీల్ నం. 2423/1989 మౌదలైనవి.

ఎం.పీ.నం.1183/1982లో మధ్యపరదేశ్ ఉన్నత న్యాయస్థానం యొక్క 13.11.86 నాటి తీర్మానం మరియు ఉత్తరం నుండి.

అప్పీలుదారు కోసం ఎమ్.ఎస్.కె.అమర్శేవరి, ఎ.సుబ్బారామ, హేమంత్ శర్మ, ఎస్.కె.దేవవేదీ, పి.పరమేశ్వరన్ మరియు సీ.వీ.సుబ్బారామ.

ప్రతివాదుల కోసం ఆర్.వంకటరమణి, సీనీయర్, ఎమ్.ఎస్.కె.శారదా దేవి, రణబీర్ యాదవ్, ఎం.పి.ఝా మరియు రామ్ ఇక్బల్ రాయ్.

కోర్టు యొక్క ఈ క్రింది ఉత్తరం వాలువడింది:

ఈ అప్పీళ్ల సమూహంలో, మా పరిశీలన కోసం తలైతే సాధారణ వాషయము ఏమీటంటే, అప్పీలుదారు-ఆల్ ఇండీయా రేడియో మరియు దూరదేశన్, సందర్భానుసారంగా, పారిశ్రామిక వాదాల చట్టము, 1947 (సంక్షిప్తంగా 'చట్టము') లోని సెక్షన్ 2 (జి) ద్వారా నోర్వచించబడిన పదం యొక్క అర్థంలో 'పరిశ్రమలు' కాదా అనే ప్రశ్న.

ప్రతివాదీ-ఉద్యోగులు గుమస్తాలు లేదా లైన్ మన్/కాపలాదారులు మరియు ఇతర సాధారణ కార్మికులు సంబంధిత సమయంలో

ఆల్ ఇండీయా రేడియో లేదా దూరదర్శన కేంద్రాలలో ఉద్యోగులుగా పనిచేస్తున్నవారు. సీవీఎఫ్ అప్ పీఎఫ్ నాం.2423/1989 లో ప్రతివాదీ నాం.1 ఆల్ ఇండీయా రేడియోలోనూ, ఛత్తరమాస్ ప్టేషన్ లో గ్ రేడి-II క్లర్క్ గా పనిచేశారు. సీవీఎఫ్ అప్ పీఎఫ్ నాం.2135/1993లో ప్రతివాదీ-కార్మికుడు సాధారణ ఫీల్టర్-కమ్-కాపలాదారు ద్వారక, గుజరాత్ లోనూ దూరదర్శన కేంద్రం లి. పి. రిలీ సాంటర్ లో పనిచేస్తున్నాడు, ఎస్.ఎల్.పి.(సి).నాం.లు.7722-7722ఎ/1993 నుండి ఉత్పన్నమయ్యే సీవీఎఫ్ అప్ పీఎఫ్ లలో పోటీ చేస్తున్న ప్రతివాదులు. రాంచీలోనూ దూరదర్శన కేంద్రంలో పనిచేసే రోజువారీ-రేటర్డ్ కార్మికులు. వారు చట్టము కింద ఏర్పాటు చేసిన అధికారుల ముందు రద్దు లేదా అక్రమబద్ధీకరణ ఆదేశాలను సవాలు చేశారు. వారి రద్దు ఆదేశాలు పక్కన పోటబడ్డాయి మరియు సందర్భానుసారంగా, సంబంధిత ప్రతివాదులకు పారాణామీక ప్రయోజనాలతో క్రమబద్ధీకరణ మంజూరు చేయబడింది. ఆల్ ఇండీయా రేడియో లేదా దూరదర్శన కేంద్రం, సందర్భానుసారంగా హైకోర్టులో దాఖలు చేసిన రిట్ పీటిషన్లు కోర్టువేయబడ్డాయి మరియు అందుకే అవి ఈ అప్ పీఎఫ్ లలో మన ముందు ఉన్నాయి.

ఆల్ ఇండీయా రేడియో మరియు దూరదర్శన కేంద్రం రాష్ట్ర సార్వభౌమ వాదులను నిర్వర్తననున్నాయనీ మరియు అవి చట్టంలోనూ సెక్షన్ 2(జి) అర్థంలో ఉన్న ప్రశ్నలు కామ అని అప్ పీలుదారుల తరఫు వాదనాధిక సీనియర్ న్యాయవాదీ మా ముందు చేసిన ఏకైక వాదన. ఇప్పటికీ, బొంగళూరు నీటి సరఫరా మరియు మురుగునీటి మండలి మొదలైన వాటి వ్యయంలో ఏడుగురు వాదనాధిక న్యాయమూర్తులతో కూడిన ఈ కోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం బొంగళూరు నీటి సరఫరా మరియు మురుగునీటి మండలి మొదలైనవి వర్సెస్ ఎ రాజప్ మరయు మరొకరు మొదలైనవి [1978] 2 ఎస్.సి.సి. 212 లో నివేదించారు, సార్వభౌమ వాదనా మినహాయించి, యజమానుల

యొక్క అన్వయ కార్య కలాపములు చట్టములలో సౌకష్ణ 2 (జ) కింద నిర్వచించిన విధంగా 'పరిశ్రమ' అనే పదం పరిధిలోకి వస్తాయి. ఆల్ ఇండియా రేడియో మరియు దూరదర్శన నిర్వహించే కార్యకర్మాలను సారవభామ కార్యకర్మాలకు మాత్రమే పరిమితం చేయలేమని చాప్ పలేము, ఎందుకంటే అవి రుసుము వసూలు చేయడం ద్వారా తమ వివిధ కేంద్రాలు మరియు స్టేషన్ల ద్వారా వాణిజ్య పరకటనలను ప్రసారం చేయడం లేదా దూరదర్శనం చేయడం ద్వారా లాభం కోసం వాణిజ్య కార్యకలాపములు నిర్వహిస్తాయి. దూరదర్శన యొక్క విధులను మరియు దాని ఏర్పాటును చూస్తే, అనుబంధం-1 (1993 యొక్క ఎస్.ఎల్.పి.(సీ) కి నం.7722-7722ఎకి అనుబంధించబడింది) నుండి చూసినట్లుగా, దూరదర్శన మాన్యువల్ వాల్యూమ్ I నుండి సేకరించినవి కనుక, పూర్తిగా సారవభామ సవభావమ విధులు అని చాప్ పలేము. పగలు మరియు రాత్రి పరకటనలు దూరదర్శనం చేయబడుతున్నాయో మరియు తగిన రుసుములు చాల్ లించి ధారావాహికలు(స్ట్రీమ్ లైన్) కూడా ప్రసారం చేయబడుతున్నాయో, వీటిపై ఎటువంటి వివాదం ఉండదు. ఆల్ ఇండియా రేడియోలో కూడా ఇదే పరిస్థితి ఉంది. అయితే, అప్ వీలుదారుల తరపు వాద్యాధిక సీనియర్ న్యాయవాది బొంబాయి టెలిఫోన్ క్యాంటీన్, ఎంపలాయీస్ అసోసియేషన్, ప్రభాదేవి టెలిఫోన్ ఎక్స్ చేంజ్ వర్కస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు మరొకటి, [1997] 6 ఎస్ సీ సీ 723 కేసులో ఈ కోర్టు తీర్పుపై తీవ్రంగా ఆధారపడ్డారు. ఆ సందర్భంలో ఇదే వాద్యాధిక న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనం కేంద్ర పరభుత్వ ఆధ్వర్యంలో నడిచే టెలిఫోన్ ఎక్స్ చేంజీలు సారవభామ-విధికారం కలిగి ఉన్నాయని, అందువల్ల అలాంటి టెలిఫోన్ ఎక్స్ చేంజీలు నిర్వహించే క్యాంటీన్ లో పనిచేస్తున్న ఉద్యోగులు చట్టంలో సౌకష్ణ 2(j) కింద నిర్వచించిన 'పరిశ్రమ'లో పనిచేస్తున్నారని చాప్ పలేముని అభిప్రాయపడింది. అయితే, ముగ్గురు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనం జనరల్ మేనేజర్ టెలికాం వర్కస్ ఎ. శ్రీనివాసరామ మరియు ఇతరులు, [1997] 8 ఎస్ సీ

సో 767వోషయంలలో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్మానం ప్రకారం ఈ నోర్ణయం సోపషటంగా ముగిసిందో. ఆ సందర్భంలలో, నోవోదోకలలోనో 7వ పోరాలలో ముగ్గురు నోయాయమూర్తుల ధర్మాసనం తరఘన పోరధాన నోయాయమూర్తి వర్మ మూటలొడుతూ, ఆ నోర్ణయంనో సోపషటంగా ముగించారు. ఆ నోర్ణయంలలో సబ్-డోవోజనల్ ఇన్సో పోక్టర్ ఆఫ్ పోస్టో వర్మనో తోయోయం జోసోఫ్ మరీయు ఇతరులు, [1996] 8 ఎస్. సో. సో. 489 లో ఇతర నోర్ణయం బోంగళూరు నోటి సరఫరా (పైన పోర్కొనన) లో రోజోయంగ ధర్మాసనం తీర్మానం నోషోపతతో క్షోత్రోనో కలిగో ఉందనో, 1982లో చోసోన వోధంగా సోక్షన్ 2 (జో) నోర్వచనోనో సవరణ ఇంకా అమలులోకో రాలోదనో, సవరించోన నోర్వచనం అమలులోకో రోకపోయోనో బోంగళూరు నోటి సరఫరా (పైన పోర్కొనన) లో నోర్ణయం క్షోత్రోనో కలిగో ఉంటుందనో పోర్కొనన నోర్ణయంలలో నోవోదోచారు. పోయవసానంగా, అపోపీలుదారు-ఆల్ ఇండ్యో రోడ్యో మరీయు దూరదరోశన్ అధోశాసనము యోక్క సోక్షన్ 2 (జో) యోక్క అర్ధంలలో పరోశోరమలు అనో మరీయు ఈ నోర్వచనం పోర్స్తుతం వరోసోతుందనో మరీయు శోసనం మసోతకంలలో ఉన్టలుగా అమలులో ఉందనో నోర్ధారోచాలో.

తొలగోంపు ఆదోశాల చటోటవోరుదోధత పోర్శోనకు సంబంధోంచోనంతవరకు, దోనో కోరోంద ఉన్ట అధోకారులు కనుగోనన వోసోతవాలపై, రదోదు ఆదోశాలు చటోటము యోక్క 25-ఎఫ్ ను ఉలోలంఘోంచోయనో మరీయు దోనోపై, నోయాయంగా, అపోపీలుదారుల వోదోయోధోక సోనోయరో నోయాయవోదోకో, పరోశోలన కోసం మో ముందు ఎటువంటో సమరోపణను లోవనోతోతలోదనో మోము పోర్కొనవచోచు. అదోవోధంగా సోవల కోరమబదోధోకరణ కూడో గుణోగుణములు ఆధోరంగా సవాలు చోయబడలోదు. ఈ చరోచ ఫలోతంగా అపోపీలు కోటోటోవోయబడతోయో. తోతోకొలొక సోటో ఉతోతరోమలు ఖోళో చోయబడతోయో. సంబంధోత పోర్తోవోదులు వోవోదోసోపద ఆదోశాల పోర్కారం వోరోకో అందుబోటులో ఉన్ట అనో పోరయోజనాలతో సరోవోసులో తోరోగో

నీయమించబడతారు. అప్పీలుదారులు ఈ రోజు నుండి ఆరు వారాలలోపు సంబంధిత ప్రతీవాదులను తీరగో నీయమించి, ఆ వ్యవధిలో దీగువ అధికారులు జారీ చేసిన ఆదేశాలను అమలు చేయాలి. వీవాదాస్పద తొలగింపు ఆదేశాలకు ముందు ప్రతీవాదులు పనిచేసిన అదే ప్లస్టులలో మనరుద్ధరణ ఉంటుందని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.

అప్పీలు తీరస్కరణకు గురయ్యాయి.